

Utvärdering av stadens ordförandeskap i Eurocities, 2018-2020

Innehåll

	Sammanfattning	3
1.	Bakgrund	3
2.	Om stadens prioriteringar som ordförande	5
3.	Utfallet av stadens prioriteringar	6
4.	Lärdomar från stadens ordförandeskap.....	20

Sammanfattning

Ordförandeskapet i Eurocities gav staden en synlighet på EU-nivå som är utan motstycke i stadens historia. I möten med sju europeiska kommissionärer, runt ett dussin Europaparlamentariker, såväl som flera europeiska ministrar och högt uppsatta tjänstemän på EU:s institutioner kunde stadens politiker aktivt driva stadens intressen i prioriterade frågor som EU:s nya långtidsbudget, klimatmål, Bio-CCS och den digitala omställningen. I flera möten medgav EU-representanter att dialogen med staden gav de ett nytt perspektiv på frågorna. Detta understryker vikten av ett aktivt policyarbete på EU-nivå, inte minst mot bakgrund av att EU:s beslut påverkar runt 60% av alla ärenden som behandlas av stadens kommunfullmäktige, och det ofta finns avsevärda skillnader mellan stadens och andra städers ståndpunkter.

Ordförandeskapet gav staden även ökad synlighet i ett flertal ledande europeiska medier som Sky News, Politico och The Times, och öppnade upp för nya, viktiga förtroendeuppdrag i World Economic Forum, Friends of Europe och Covenant of Mayors. Detta kommer säkerställa att staden även fortsättningsvis får stora spridningseffekter för sina budskap på EU-nivå. Möjligheten att dra strategisk nytta av stadens ordförandeskap lever även kvar på andra sätt. Bland annat i form av ett eventuellt framtida studiebesök till Stockholm av EU-kommissionens verkställande viceordförande med ansvar för den Europeiska gröna given, Frans Timmermans.

Som ordförande kunde staden även driva en omfattande förnyelseprocess av Eurocities, vilken ledde till de största ändringarna till organisationernas struktur och verksamhet på över 15 års tid. Bland annat verkade staden för en ny målstyrning, en mer effektiv fördelning av organisationens resurser, ett ökat utbud av digitala samverkansmöjligheter samt ett närmare samarbete med privatföretag och andra storstadsnätverk som C40. I styrelsen lyckades staden dessutom bryta upp ett de-facto monopol av en handfull städer, som tidigare stod i vägen för en sådan utveckling.

Förnyelseprocessen syftade inte minst till att göra ett aktivt deltagande i Eurocities mer givande och mindre resurskrävande för stadens förvaltningar och bolag. Detta mot bakgrund av Eurocities unika ställning på EU-nivå: När EU-kommissionen, Europaparlamentet och andra europeiska aktörer vill lära sig om städers ståndpunkter i EU-ärenden är det i första hand Eurocities de vänder sig till. Den bild som Eurocities förmedlar till dessa aktörer kan därför ha en avgörande effekt på utformningen av EU:s lagstiftning, vilket gör ett aktivt deltagande i Eurocities forum och

arbetsgrupper till en viktig pusselbit i förverkligandet av stadens långsiktiga vision och mål.

Förnyelseprocessen förtydligade dessvärre även organisationens begränsningar. Beslut som skulle varit formaliteter i en svensk kontext - som att verka för en ökad målstyrning och underlättar samarbetet med privatföretag - drogs ut över flera månader och år. Liknande utmaningar syntes även i andra sammanhang. I en fråga som den Europeiska klimatlagen tog det över sex månader för att landa i ett tydligt ställningstagande - för sent för att få medial uppmärksamhet. Tack vare stadens insatser är organisationen idag ett betydligt bättre utgångsläge. Vissa av dessa utmaningar kommer dock finnas kvar, inte minst på grund av organisationens medlemskapsstruktur. Ordförandeskapet förtydligade på det sättet även hur viktigt det är att staden verkar via olika kanaler för att få genomslag för sina positioner på EU- och internationell nivå.

1. Bakgrund

Sedan Sveriges inträde i EU 1995 avgörs stadens verksamhet och utveckling i allt större utsträckning av beslut som fattas på EU-nivå. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har beräknat att i genomsnitt 60 procent av de ärenden som behandlas av stadens kommunfullmäktige påverkas direkt eller indirekt av EU-beslut. Detta gäller bland annat lagstiftningsområden som upphandling, energi, informations- och kommunikationsteknik, vatten- och luftkvalité, dataskydd, transport, forskning och, sist men inte minst, den inre marknaden. Ett aktivt EU-policyarbete är därmed en viktig förutsättning för att kunna uppnå stadens långsiktiga vision och tillvarata stockholmarnas intressen.

Eurocities, som samlar över 140 medlemsstäder och leds av ett brysselbaserat kansli med runt 40 medarbetare, har sedan länge varit den viktigaste samarbetsorganisationen för europeiska städer på EU-nivå. Organisationen har som syfte att lyfta storstäders roll i det europeiska samarbetet och förstärka samordningen av EU:s politik kring urbana frågor. Detta för att säkerställa att EU-lagstiftning utformas på ett sätt som ligger i storstäders intresse och gynnar ett så stort antal EU-medborgare som möjligt. EU-finansiering och erfarenhetsutbyte mellan städer är organisationens andra fokusområden.

Mot bakgrund av ovan valde staden under hösten 2018 att öka sitt politiska engagemang i Eurocities ytterligare och kandidera till posten som organisationens ordförande. Staden hade vid det läget redan suttit i två år som organisationens viceordförande och varit en aktiv medlem i organisationens styrelse sedan 2004. Styrelsen, som

består av tolv städer, är organisationens högsta beslutande organ mellan årsmötena och ansvarar bland annat för organisationens strategiska inriktning och verksamhetsutveckling.

Ordförandestaden har en nyckelroll inom styrelsen och organisationen som helhet, både när det gäller påverkansinsatser gentemot EU-nivån och den interna organisationsutvecklingen. Mandatperioden som ordförande är begränsad till två år. I enlighet med detta höll finansborgarrådet, som Stockholms politiska representant i styrelsen, ordförandepositionen från november 2018 till november 2020.

2. Om stadens prioriteringar som ordförande

Stadens interna prioriteringar som ordförande byggde huvudsakligen på tre ben:

1. Stärka Eurocities påverkansarbete gentemot EU:s institutioner och öka stadens synlighet på EU-nivå
2. Främja Eurocities klimatarbete
3. Effektivisera Eurocities strukturer och arbetsformer

Prioriteringarna var i många avseenden nära knutna till varandra. Europaparlamentsvalet i maj 2019 medförde, som väntad, stora förändringar på EU-nivå. De flesta Europeiska kommissionärerna byttes ut och även en majoritet av Europaparlamentarikerna som röstades fram hade inte tidigare tjänat i Parlamentet. Detta nödvändiggjorde en stor insats från Eurocities sida för att förankra det urbana perspektivet bland EU:s nya och gamla beslutsfattare. Ur stadens synvinkel medförde detta en unik möjlighet att profilera staden - som Eurocities ansikte gentemot EU:s ledare - som en relevant och attraktiv samarbetspartner för EU:s institutioner i ett avgörande skede av den nya mandatperioden på EU-nivå.

Klimatpolitiken är en nyckelfråga för EU och ett av de områden där EU har störst direkt påverkan på den kommunala nivån. Det blev därmed en naturlig fråga att lyfta för att framhäva städernas betydelse för EU:s framtid, synliggöra Stockholm stads ledarskap och inspirera både EU:s ledare och andra städer till mer ambitiösa satsningar.

Att effektivisera Eurocities var en viktig förutsättning i detta samband. När Europeiska kommissionen, Europaparlamentet och andra europeiska aktörer vill lära sig om städernas ståndpunkter är det i första hand Eurocities de vänder sig till. Bilden som Eurocities förmedlar till dessa aktörer kan därför ha en avgörande effekt på utformningen av EU:s lagstiftning.

Som Eurocities viceordförande (2016-2018) hade staden varit drivande i att inleda en intern översyn av organisationens uppdrag, strukturer och arbetsformer. Översynen bekräftade stadens syn att Eurocities var i behov av grundläggande förändringar, inte minst gällande den interna målstyrningen, kommunikationsarbetet och digitala samarbetsformer.

3. Utfallet av stadens prioriteringar

3.1. Stärka Eurocities påverkansarbete gentemot EU:s institutioner och öka stadens synlighet på EU nivå

I samband med stadens ordförandeskap ledde finansborgarrådet och klimat- och miljöborgarrådet ett stort antal möten och evenemang med högtuppsatta EU-beslutsfattare mellan november 2018 och november 2020. Vid flera strategiskt viktiga tillfällen syntes staden även i relevanta europeiska medier. Även om staden haft ett aktivt internationellt arbete i många år, översteg stadens synlighet som ordförande - och i en viss utsträckning som viceordförande – alla tidigare insatser.

3.1.1. Högnivåmöten som följd av stadens ordförandeskap

3.1.1.1. Eurocities Mayors Summit, 21-22 mars 2019

Som Eurocities ordförande stod finansborgarrådet värd för Eurocities Mayors Summit i Bryssel den 21-22 mars 2019. Evenemanget samlade över 80 europeiska borgmästare och ett flertal europeiska högnivårepresentanter som Jyrki Katainen, Europeiska kommissionens dåvarande viceordförande med ansvar för jobb, tillväxt, investeringar och konkurrenskraft; Udo Bullmann, Europaparlamentariker och dåvarande ordförande för S&D-gruppen; samt Petra De Sutter, dåvarande Europaparlamentariker och Belgiens nuvarande vicepremiärminister.

Finansborgarrådet höll inledningstalet och lanserade Eurocities 'City leaders agenda for Europe'. Manifestet klargjorde organisationens övergripande inställning till det europeiska samarbetet inför Europaparlamentsvalet och kallade, bland annat, för ett klimatneutralt Europa 2050. Händelsen uppmärksammades av ett flertal europeiska mediabolag, bland annat Sky News, Euractiv och Politico.

3.1.1.2. Eurocities styrelsemöte i Stockholm, 3-4 juni 2019

Som ordförande var staden värd för ett möte av Eurocities styrelse den 11-12 juni 2019. På initiativ av staden fokuserade diskussionerna huvudsakligen på den digitala transformeringen, bland annat i form av möten med Spotifys grundare Martin

Lorentzon, en representant för Finlands ordförandeskap i EU-rådet med ansvar för digitala frågor, och ett studiebesök till Ericsson i Kista. Styrelsen träffade även Europaparlamentariker Evin Incir och Timbros CEO Karin Svanborg-Sjövall för en diskussion om det politiska läget i Europa.

Ett 30-tal gäster, därav 12 borgmästare och viceborgmästare, deltog i mötet, som blev ett bra tillfälle att lyfta Eurocities arbete med digitala frågor och marknadsföra staden som en innovationsledare i området.

3.1.1.3. Friends of Europes 'State of Europe'-konferens, 16-17 oktober 2019

Som Eurocities ordförande fick finansborgarrådet möjligheten att hålla huvudanförandet till 'State of Europe'-konferensen den 16-17 oktober 2019. Konferensen anordnades av den inflytelserika europeiska tankesmedjan Friends of Europe och samlade runt 80 högnivådeltagare, som bland annat Pascal Lamy, tidigare generalsekreterare på WTO, och Nobels fredspristagare Ellen Johnson Sirleaf.

Finansborgarrådet var den enda deltagaren som fick över fem minuters taletid. Hennes inlägg fokuserade på den politiska situationen i Europa och underströk städers betydelse för EU:s framtid. Några månader efter konferensen tackade finansborgarrådet ja till erbjudandet att gå med i Friends of Europes Board of Trustees. Styrelsegruppen samlar runt 60 högnivårepresentanter, som bland annat Jean-Claude Juncker, Europeiska kommissionens tidigare ordförande; Michel Barnier, Europeiska kommissionens tidigare chefförhandlare i förhandlingarna om EU:s handelsavtal med Storbritannien, och Carl Bildt.

3.1.1.4. Högnivåmöten med Frans Timmermans, Pascal Canfin och Adina-Ioana Vălean, 17 oktober 2019

I samband med finansborgarrådets anförande på 'State of Europe'-konferensen anordnade Eurocities kansli bilaterala möten med Frans Timmermans, Europeiska kommissionens verkställande viceordförande med ansvar för den Europeiska gröna given; Pascal Canfin, ordförande i Europaparlamentets utskott för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet; och Adina-Ioana Vălean, Europeiska kommissionär med ansvar för transportfrågor, och då ordförande i Europaparlamentets utskott för industrifrågor, forskning och energi.

Att få träffa dessa beslutsfattare på deras respektive kontor - var och en för runt 45 minuter - var en unik möjlighet att positionera Stockholm på EU-nivå. Mot bakgrund av den Europeiska given har

nämligen få europeiska politiker större inflytande under den nuvarande mandatperioden än Frans Timmermans och Pascal Canfin. Den gröna given syftar till att ställa om Europas ekonomi till en klimatneutral, cirkulär ekonomi till 2050, och utgör det mest omfattande och långtgående europeiska antagandet sedan eurosamarbetet. Inom kommissionen ligger det övergripande ansvaret för detta arbete hos Frans Timmermans. På Parlaments sida är Pascal Canfins miljöutskott ansvarig för en majoritet av förslagen.

Förutom att lyfta flera goda exempel från Stockholm la finansborgarrådet ett stort fokus på att belysa vikten av Bio-CCS för Stockholms planer att bli klimatpositiv 2040. Arbetet med teknologiska kolsänkor har varit en mycket kontroversiell fråga på EU-nivå, som ofta diskuterats i negativa termer och som få andra städer jobbar med. Detta gjorde det särskilt meningsfullt att kunna belysa den teknologins stora potential och trycka på vikten av teknologiframjande åtgärder på EU-nivå. Mötet med Adina-Ioana Vălean kunde dessutom användas för att förtydliga städers möjligheter och behov inom ramen för EU:s framtida forsknings- och innovationspolitisk.

3.1.1.5. City leadership for climate, 19 december 2019

Konferensen, som samlade runt 20 högnivårepresentanter och som Europaparlamentets miljöutskottsordförande Pascal Canfin stod värd för, syftade till att belysa städers klimatarbete och understryka vikten av ett närmare samarbete mellan den europeiska och lokala nivån. Som representant för Stockholms ordförandeskap i Eurocities var klimat- och miljöborgarrådet en av huvudtalarna. Evenemanget avslutades med att klimat- och miljöborgarrådet lämnade över 20 så kallade kommunala klimatlöften till Clara de la Torre, vicedirektör i EU-kommissionens generaldirektorat för klimatfrågor, och Europaparlamentariker Jan Olbrycht.

Dessa åtaganden, som var ofta kopplade till specifika klimatneutralitetsmål, var resultatet av en Eurocities-kampanj som lanserades på initiativ av staden. Initiativet syftade till att uppmuntra andra europeiska städer till mer ambitiösa klimatåtaganden. I ett bilateralt möte med Clara de la Torre, en av kommissionens viktigaste tjänstemän inom ramen för den Europeiska gröna given, kunde klimat- och miljöborgarrådet sedan lyfta flera goda exempel från Stockholm, som bland annat, klimatpakten, livscykelanalyser i byggsektorn och biokolprojektet.

3.1.1.6. Eurocities styrelsemöte med Frans Timmermans, Paolo Gentiloni och Johannes Hahn, 12 juni 2020

Den 12 juni 2020 ledde finansborgarrådet styrelsens digitala möte med tre nyckelpersoner i förhandlingarna om EU:s framtida budget och återhämtningspaket: Frans Timmermans, Europeiska kommissionens verkställande viceordförande med ansvar för den Europeiska gröna given; Paolo Gentiloni, kommissionär med ansvar för ekonomiska frågor; och Johannes Hahn, kommissionär med ansvar för EU:s budget och administration.

Finansborgarrådet inledde och avslutade samtliga diskussioner, och underströk vikten av att EU:s framtida budget används för att påskynda den gröna och digitala omställningen i städer. I detta samband kunde hon lyfta flera för staden viktiga frågor, som till exempel risken att det nationella vinstkravet för bostadsbolag underminerar potentialen av EU:s så kallade renoveringsvåg, och att EU-ledare underskattar den digitala omställningens finansiella inverknings på kommuner och kommunala aktörer.

3.1.1.7. Eurocities styrelsemöte med Vincenzo Amendola, Ana Paula Zacarias och Marco Piantini, 29 september 2020

Som Eurocities ordförande ledde finansborgarrådet styrelsens möte med Vincenzo Amendola, Italiens minister med ansvar för europeiska frågor; Ana Paula Zacarias, Portugals statssekreterare med ansvar för europeiska frågor; och Marco Piantini, medlem i EU-kommissionär Paolo Gentilonis kabinett, den 29 september 2020. I sin funktion som ordförande kunde finansborgarrådet visa upp stadens ledarskap i klimatfrågan och den digitala omställningen, och understryka vikten av offentliga aktörers medverkan i utformningen av den Europeiska återhämtnings- och klimatpolitiken. Mötet var även ett viktigt steg i utvecklingen av styrelsens samarbete med Europeiska rådet, och i synnerhet med Portugal som inkommande rådsordförande.

3.1.1.8. Eurocities årskonferens 2020, 4-5 november 2020

Som Eurocities ordförande höll finansborgarrådet inledningstalet till Eurocities årskonferens, samt inledningstalet till konferensens politiska session om en grön återhämtning. Förutom ett dussintas kommunala politiker deltog även ett flertal europeiska högnivårepresentanter som Europaparlamentets vicetalman Klára Dobrev och Europaparlamentariker Margarida Marques. Konferensen innebar därmed ännu en bra möjlighet att lyfta fram goda exempel från Stockholm, inte minst i frågan om EU:s återhämtning, och understryka stadens position som en föregångare på klimatområdet.

3.1.1.9. Möte med Antoine Colombani, 17 december 2020

Den 17 december 2020 hade klimat- och miljöborgarrådet ett bilateralt, digitalt möte med Antoine Colombani, policyansvarig för EU:s taxonomi i kabinetten för den Europeiska kommissionens verkställande viceordförande Frans Timmermans. Mötets syfte var att diskutera stadens synpunkter på kommissionens utkast på klassificeringen av hållbara investeringar inom ramen för taxonomin. Taxonomiförordningen är ett av de mest diskuterade policyförslagen i EU:s historia och väntas få stora inverknings på stadens och Sveriges klimatarbete.

Klimat- och miljöborgarrådet underströk vikten av att kommissionen tar hänsyn till de nationella och lokala förutsättningarna, inte minst när det gäller energiklassificeringen av byggnader, energieffektivitetskraven på reningsverk och BECCS. I och med att över 46,000 aktörer besvarade kommissionens öppna samråd om taxonomin i december var mötet en ovärderlig möjlighet att få stadens röst hörd genom bruset - och Colombani var tydlig med att samtalet gav honom ett nytt perspektiv på frågorna.

Att mötet blev av var ett direkt resultat av stadens kontinuerliga samarbete med Frans Timmermans under stadens tvååriga ordförandeskap, och klimat- och miljöborgarrådets uppdrag som medlem i styrelsen för Covenant of Mayors – ett uppdrag som är direkt knytet till stadens tidigare position som Eurocities ordförande (se 3.1.4.1.).

3.1.2. Särskilt nämnda högnivåmöten som följt av stadens viceordförandeskap (2016-2018)

3.1.2.1. CITIES forum i Rotterdam, 28 november 2017

I funktion som Eurocities viceordförande representerade stadens dåvarande finansborgarråd Eurocities i en panel om EU:s urbana agenda på Europeiska kommissionens CITIES forum den 28 november 2017 i Rotterdam. Evenemanget samlade bland annat Maroš Šefčovič, Europeiska kommissionens dåvarande viceordförande med ansvar för EU:s energiunion, och Corina Crețu, dåvarande Europeiska kommissionär med ansvar för regional- och stadspolitik, såväl som ledande representanter från internationella organisationer som OECD och FN:s program för boende- och bebyggelsefrågor. Evenemanget ägde rum i ett viktigt skede av utvecklingen av EU:s urbana agenda och finansborgarrådets deltagande gav en tydlig lyft till stadens politiska synlighet på EU-nivå.

3.1.2.2. *Möte med Clément Beaune i Paris, 12 februari 2018*

Den 12 februari 2018 representerades staden av en borgarrådssekreterare på finansroteln i ett möte om EU:s framtid med Clément Beaune, Emmanuel Macrons dåvarande rådgivare för EU-frågor och Frankrikes nuvarande EU-minister; och Eurocities generalsekreterare. Mötet, som ägde rum på Élyséepalatset i Paris syftade till att belysa vikten av ett närmare samarbete mellan den lokala och europeiska nivån, inte minst mot bakgrund av Storbritanniens beslut att lämna EU. Mötet var ett unikt tillfälle att främja Stockholms position som en ledande röst för europeiska städer .

3.1.3. **Synlighet i europeiska medier**

I samband med stadens ordförande- och viceordförandeuppdrag syntes stadens finansborgarråd i ett flertal europeiska medier, både i pränt, online och på television.

3.1.3.1. *Politicos EU Confidential*

I samband med Eurocities Mayors Summit i mars 2019 (3.1.1.1.) deltog finansborgarrådet som huvudgäst på Politico Europes 'EU Confidential'-podcast. Avsnittet publicerades den 28 mars 2019 ([länk](#)). Politico Europe rankas regelbundet som den mest inflytelserika nyhetsajten på EU-nivå, och 'EU Confidential' har sedan länge varit EU-politikpodden med flest lyssnare i Europa. Den 29 mars 2019 nämndes intervjun även i Politicos Europes uppmärksammade Playbook-nyhetsbrev ([länk](#)).

3.1.3.2. *Sky News*

Mot bakgrund av stadens ordförandeskap i Eurocities anordnade den brittiska nyhetskanalen Sky News två liveintervjuar med finansborgarrådet. Den första intervjun ägde rum den 20 mars 2019 och fokuserade på städernas syn på EU:s framtid och Storbritanniens utträde ur EU. Den andra intervjun ägde rum den 31 mars 2020 och fokuserade på städernas syn på hanteringen av coronapandemin. Kanalen når över 80 miljoner dagliga tittare i 40 länder.

3.1.3.3. *Raconteur/ The Times*

Den 13 juni 2019 publicerades en artikel om stadens innovationsarbete i Raconteur. Magasinet utges som en bilaga till präntutgåvan av The Times/ Sunday Times, som anses som en av de mest inflytelserika tidningarna i Europa ([länk](#)).

3.1.3.4. *Euronews*

Inom ramen för EU-kommissionens 30-årsfirande av EU:s sammanhållningspolitik, som samlade högnivårepresentanter som

Michel Barnier och Antonio Tajani, Europaparlamentets dåvarande talman, anordnade och visade euronews den 21 mars 2018 en intervju med stadens dåvarande finansborgarråd om stadens och Eurocities syn på den framtida EU-budgeten ([länk](#)). Euronews är en europeisk TV-nyhetskanal som når över 50 miljoner TV-tittare och digitala konsumenter dagligen.

3.1.3.5. Euractiv

Den 12 december 2017 publicerade sajten en intervju med stadens dåvarande finansborgarråd om stadens innovationsarbete och syn på EU:s kommande forsknings- och innovationsprogram ([länk](#)). Euractiv är en nyhetssajt med fokus på EU-policyfrågor som riktar sig främst mot EU-policyexperter och tjänstemän på den Europeiska kommissionen och Europaparlamentet.

3.1.3.6. Cities Today

Inom ramen för Eurocities samarbete med den internationella nyhetssajten Cities Today publicerade Cities Today två artiklar om finansborgarrådets arbete i Eurocities och Stockholm den 6 december 2018 ([länk](#)) och den 12 juni 2019 ([länk](#)). Cities Today riktar sig främst mot kommunala politiker och tjänstemän.

3.1.4. Nya förtroendeuppdrag i europeiska och internationella sammanhang

Som resultat av stadens ordförandeskap i Eurocities fick stadens politiker möjlighet att ta över ytterligare förtroendeuppdrag av stor betydelse för stadens europeiska och internationella arbete:

3.1.4.1. Medlemskap i styrelsen för European Covenant of Mayors (2019-)

Sedan 2019 representerar staden Eurocities i styrelsen för den Europeiska grenen av Covenant of Mayors. Klimat- och finansborgarrådets uppdrag som styrelsemedlem spelade bland annat en viktig roll i planeringen av mötet med Antoine Colombani om EU:s taxonomiförordning den 17 oktober 2020 (se 3.1.1.8.). Även fortsättningsvis kommer styrelseuppdraget öppnar dörrar för stadens påverkansarbete. Den 5 februari 2020, till exempel, kommer klimat- och miljöborgarrådet delta i ett möte med EU:s energikommissioner Kadri Simson. Förutom taxonomiförslaget kommer även andra frågor som EU:s renoveringsvåg och revideringen av energieffektivitets- och förnybarhetsdirektiven tas upp på mötet.

Styrelseuppdraget i Covenant of Mayors skulle vanligtvis löpt ut i samband med slutet av stadens ordförandeskap i Eurocities. Stadens

mandat förlängdes dock som resultat av stadens ledande arbete som ordförande i klimatfrågan (se 3.2.).

3.1.4.2. Medlemskap i Friends of Europes styrgrupp Board of Trustees (2020-)

Sedan 2020 är finansborgarrådet medlem i Board of Trustees för Friends of Europes, en av Europas mest inflytelserika tankesmedjor. Styrelsegruppen samlar runt 60 högnivårepresentanter, som bland annat EU-kommissionens tidigare ordförande Jean-Claude Juncker, EU:s tidigare chefförhandlare i förhandlingarna om EU:s handelsavtal med Storbritannien, Michel Barnier, och Carl Bildt. Engagemanget är ett direkt resultat av finansborgarrådets deltagande i Friends of Europes 'State of Europe'-konferens den 16-17 oktober 2019, där hon höll huvudanförandet i sin funktion som Eurocities ordförande (3.1.1.3.).

3.1.4.3. Medlemskap i styrgruppen för World Economic Forums Systemic Efficiency Initiative (2020-)

Höst 2020 blev finansborgarrådet även medlem i styrgruppen för World Economic Forums Systemic Efficiency Initiative. Under diskussionerna med World Economic Forum, som är en av de mest inflytelserika organisationerna för internationella beslutsfattare och företagsledare, framkom att de velat engagera finansborgarrådet i arbetet då hon är väl förankrad i flera internationella nätverk för städer. I synnerhet som ordförande i Eurocities och styrelsemedlem i den internationella klimatorganisationen C40.

3.1.5. Synlighet gentemot och samarbete med andra europeiska städer

3.1.5.1. Fördjupat samarbete inom styrelsen under coronatiden

I samband med coronapandemin fördjupades styrelsens samarbete avsevärt. Istället för att endast ses vid tre fysiska tillfällen per år, anordnades det nästan ett digitalt styrelsemöte per månad mellan mars och november 2020. Hanteringen och återhämtningen från pandemin blev huvudfokus för styrelsens sammankomster, som finansborgarråd ledde i sin funktion som ordförande. I denna roll kunde hon även verka för att det anordnades två digitala styrelsemöten med fokus på coronapandemins socioekonomiska effekter på städer. Mötena syftade till att dela erfarenheter om hanteringen av pandemin, dela goda exempel och diskutera möjliga vägar framåt.

3.1.5.2. *A word from the president*

Kort efter han anlätades lanserade Eurocities nya kommunikationsdirektör ett nytt internt nyhetsbrev, 'A word from the president', som skickas ut i ordförandes namn till Eurocities medlemsstäders politiker och tjänstemän. I dessa nyhetsbrev kunde finansborgarrådet ge sitt perspektiv på Eurocities utveckling och synliggöra stadens arbete som ordförande, inte minst kopplat till stadens politiska insatser på EU-nivå och effektiviseringsarbete i styrelsen. Totalt skickades fyra sådana nyhetsbrev till Eurocities mer än 140 medlemsstäder i finansborgarrådets namn.

3.2. Främja Eurocities klimatarbete

3.2.1. **Lyfta klimatarbetet som en transversal fråga i Eurocities versamhet**

Eurocities arbete har traditionellt organiserats inom ramen för sex tematiska forum: kulturforumet, ekonomiforumet, forumet för digitala frågor, miljöforumet, mobilitetsforumet och forumet för sociala frågor. Även om klimatarbetet, som en transversal fråga, har tydliga anknytningar till alla sex forum, ägde Eurocities klimatarbete huvudsakligen rum inom ramen för arbetsgruppen 'Climate change, energy efficiency och air quality' som tillhörde miljöforumet. Mot denna bakgrund verkade staden för att bryta upp den befintliga stuprörsstrukturen och förankra klimatarbetet – liksom arbetet med den digitala omställningen - som ett transversalt arbetsområde som berör alla sex forum i organisationens nya strategiska ramverk. Både kulturforumet och forumet för sociala frågor har sedan dess anordnat möten som fokuserar särskilt på klimatarbetet.

3.2.2. **Skärpa Eurocities position om EU:s klimatlag och 2030-utsläppsmål**

Som ordförande var staden drivande i revideringen av Eurocities tidigare yttrande om EU:s klimatlag och 2030-utsläppsmålsminskningsmål under 2020. Arbetet mötte stort motstånd av en handfull städer i styrelsen men i november 2020 lyckades staden till slut vinna över en majoritet. Som resultat kallar Eurocities numera bland annat för en 60%-utsläppsminskning på europeisk nivå fram tills 2030 och etableringen av ett europeiskt klimatråd. Även skrivningar om en starkare satsning på negativutsläppsteknologier som BIO-CCS finns med i Eurocities reviderade yttrande.

Att ha fått genomslag i dessa frågor betyder att Eurocities kommer aktivt verka för ett europeiskt klimatramverk som ligger helt i linje

med stadens satsningar, och går längre än vad de flesta städerna gör på hemmaplan. Revideringen var också ett viktigt tecken för att visa Pascal Canfin (se 3.1.1.4. och 3.1.1.5) och Europaparlamentet, som kom överens om liknande målsättningar i oktober 2020, att Stockholm och Eurocities är pålitliga samarbetspartner i arbetet med den Europeiska gröna given.

3.2.3. Uppmuntra andra städer till ett mer ambitiöst klimatarbete

Under en lång tid lutade sig Eurocities och andra europeiska stadsnätverk åt att Covenant of Mayors-initiativet samlade hundratals lokala och regionala myndigheter som gick längre i sina klimatåtaganden än EU-nivån och nationella regeringar. I och med att de europeiska och nationella klimatmålen gradvis uppdaterades under de senaste åren har bilden dock blivit omvänd. Numera framstår initiativets mål av att minska klimatutsläppen med 40% fram tills 2030 som föråldrade. Inte minst mot denna bakgrund var staden drivande i lanseringen av Eurocities 'Cities leadership for climate' där deltagande städer förpliktade sig till att uppnå klimatneutralitet senast 2050. Initiativet kulminerade i evenemanget 'City leadership for climate' (3.1.1.5.) och underströk stadens klimatledarskap på EU-nivå.

3.2.4. Främja Eurocities samarbete med C40

Parallellt med stadens ordförandeskap i Eurocities har staden även valt att öka sitt engagemang i andra europeiska och internationella organisationer. Detta gäller även den internationella klimatorganisationen C40, där finansborgarrådet är styrelsemedlem sedan 2019. Både Eurocities och C40 spelar en viktig roll i stadens klimatarbete. Medan Eurocities är ett viktigt verktyg när det gäller påverkansinsatser och erfarenhetsutbyten på EU-nivå, har C40 visat sig vara betydligt mer framgångsrik i sina kommunikativa insatser (se även 3.3.4.). Som ordförande i Eurocities och styrelsemedlem i C40 verkade staden för att främja samarbetet mellan dessa organisationer. Samarbetet har hittills resulterat i ett öppet brev till Europeiska rådet och europeiska statschefer som undertecknades av över 300 borgmästare och som fick betydlig uppmärksamhet inom EU:s institutioner (se 3.2.5.) och regelbundna informella samtal mellan Eurocities och C40:s kanslier om organisationernas påverkansinsatser på EU-nivå.

3.2.5. Brev till Europeiska rådet och europeiska statschefer, 30 april 2019

Under stadens tid som ordförande skickade Eurocities ett dussintals brev till ledande beslutsfattare på EU-nivå i finansborgarrådets namn. Eurocities och C40:s öppna brev till europeiska regeringschefer, som publicerades i förväg till EU27-ledarnas informella toppmöte om EU:s framtid i Sibiu, Rumänien, fick särskilt mycket uppmärksamhet i detta sammanhang. Brevet undertecknades av över 300 Europeiska borgmästare och kallade huvudsakligen för ett förpliktande klimatneutralitetsmål på EU-nivå till 2050. Staden spelade en avgörande roll i framtagandet av brevet och etablerade kontakten mellan Eurocities och C40, som gemensamt ledde detta arbete.

Som Eurocities ordförande stod finansborgarrådets namn högst upp på listan av brevets signatärer, och i respons till brevet spelade Maroš Šefčovič, Europeiska kommissionens nuvarande viceordförande med ansvar för framtidsfrågor, och Miguel Arias Cañete, då Europeiska kommissionär med ansvar för energi- och klimatfrågor, in en video där de uttryckte sin tacksamhet för städernas klimatledarskap och underströk vikten av ett tät samarbete mellan den europeiska och lokala nivån.

På det viset satt brevet inte bara press på EU:s ledare – i december 2020 enades Europeiska rådet om ett gemensamt klimatneutralitetsmål – utan det styrkte även Eurocities och städernas ställning inom kommissionen, och ledde till ett fördjupat samarbete mellan Eurocities och C40 (se 3.2.4.).

3.3. Effektivisera Eurocities strukturer och arbetsformer

Som ordförande verkade staden för de mest långtgående ändringarna till Eurocities struktur och arbetsformer på över 15 års tid. Ändringarna mötte störstadels svårt motstånd inom tjänstemannastyrelsen och genomfördes med lite hjälp från kansliets sida (se 4.3., 4.4. och 4.5.).

3.3.1. Ökad målstyrning

Innan staden tog över ordförandeskapet fanns det endast få strategiska länkar mellan Eurocities sex tematiska forum och forumens runt 40 arbetsgrupper. Sällan återspeglades ett forums strategiska prioriteringar i arbetsgruppernas handlingsplaner, och lika sällan återspeglades en arbetsgrupps handlingsplan i gruppens faktiska möten.

Organisationen kännetecknades med andra ord av otydliga målsättningar och en otydlig måluppföljning. Ofta ledde detta till att

flera arbetsgrupper jobbade med liknande frågor utan att det skedde någon form av samarbete grupperna emellan. Organisationens stuprörsstruktur försvårade dessutom arbetet med transversala frågor som den gröna och digitala omställningen (se 3.2.1.).

Mot denna bakgrund verkade staden som ordförande för antagandet av ett strategiskt ramverk för organisationens. Ramverket klargör organisationens övergripande prioriteringar och ska vara vägledande i utarbetandet av forumens och arbetsgruppernas framtida handlingsplaner. Dessa planer ska bygga på smarta målformuleringar, tydliga indikatorer och vara grunden för en ny projektbaserad och målorienterad organisationskultur. Ramverket antogs på årsmötet 2019.

3.3.2. Mer effektiv användning av organisationens resurser

Innan staden tog över ordförandeskapet fanns det ingen mekanism som tillät styrelsen att avveckla arbetsgrupper som inte längre levererar resultat. Organisationen saknade därmed ofta resurser för att ta sig an nya frågor och uppdrag. Mot denna bakgrund såg staden till att tidsbegränsa arbetsgruppernas uppdrag, i enlighet med den nya projektbaserade målstyrningen, och verkade för nya arbetsprocesser i framtagandet av Eurocities årliga verksamhetsplan som ger styrelsen och kansliet ökade befogenheter när det gäller fördelningen av organisationens resurser till prioriterade arbetsgrupper och forum. Ändringarna gäller från och med 2020.

3.3.3. Begränsad mandatperiod för styrelsestäder

När staden tog över ordförandeskapet hade flera av styrelsens tolv medlemsstäder suttit i styrelsen i över 15 år. Leipzig, som styrelsens äldsta medlem, hade suttit i styrelsen sedan 1998. I en tid där organisationen är allt mer beroende av städernas politiska engagemang för att nå framgång på EU-nivå och i mediala diskussioner ansåg staden situationen som ohållbar. Som ordförande verkade staden därför för att begränsa styrelsestäders mandatperioder till maximalt nio år. Ändringen till Eurocities stadgar antogs på årsmötet 2020.

3.3.4. Ny kommunikationsdirektör och -strategi

Ett effektivt kommunikationsarbete är en nödvändig förutsättning för att främja Eurocities röst på EU-nivå. Inte minst organisationens interna översyn visade dock att Eurocities kommunikationsarbete saknade strategisk riktning. Som ett första led i effektiviseringen av Eurocities kommunikationsarbete verkade för att ersätta den befintliga kommunikationsdirektören, som vid det läget hade suttit i posten i över tio år. Som ordförande såg staden sedan till att den nya

kommunikationsdirektören, som påbörjade sin tjänst i slutet av 2019 och som staden hade medrekryterad, tog fram en övergripande kommunikationsstrategi. Strategin, organisationens första sådana, presenterades i början av 2020.

3.3.5. Ny webbsida

Eurocities interna översyn visade tydligt att organisationens dåvarande webbsida inte upplevdes som professionell och användarvänlig, varken för externa besökare eller medlemmar. Staden och ett stort antal andra medlemsstäder ansåg att detta försvågade organisationens potential att nå resultat på EU-nivå och engagerar relevanta tjänstemän i medlemsstäder. Utvecklingen av en ny webbsida var därmed ett prioriterat uppdrag för kommunikationsdirektören under 2020.

I samband med utvecklingen av den nya webbsidan kom det fram att Eurocities hade använt samma IT-plattform i närmast 15 år. Sidan hade fått kontinuerliga uppdateringar, men låg på samma teknologiska nivå som i mitten av 2000-talet. Den nya externa webbsidan, som bygger på en ny IT-plattform, presenterades i slutet av 2020. Den interna webbsidan, som bygger på en separat IT-plattform, kommer att lanseras under vår 2021.

3.3.6. Större fokus på digitala verktyg och mötesformer

Att främja Eurocities digitala arbete var en viktig prioritering för staden, inte bara med hänsyn till webbsidan. Redan från början av ordförandeskapet 2018 såg staden till att Eurocities skulle anordna fler digitala möten och informationstillfällen. Coronapandemin blev ett passande tillfälle att påskynda detta arbete. I flera fall ledde detta till ett fördjupat samarbete. I mitten av 2020 röstade styrelsen på initiativ av staden för att reducera antalet årliga fysiska möten från tre till två, och att intensifiera det digitala samarbetet. Samma hände inom ramen för flera arbetsgrupper. Eurocities så kallade climate roundtable, som staden leder som viceordförande, tog beslutet om att framöver hålla ett fysiskt och en handfull digitala möten per år.

3.3.7. Klargör icke-EU städers deltagande i styrelsen

Som följd av Storbritanniens utträde ur EU består Eurocities medlemskap till runt 20 procent av icke-EU städer. Enligt stadgarna var ett medlemskap i organisationens styrelse dock endast tillgängligt för städer från EU-länder. Inte minst utifrån en demokratisk synvinkel ansåg staden situationen som ohållbar. Som ordförande verkade staden därför för en ändring till Eurocities stadgar. På årsmötet 2019 godkändes stadgarändringen, vilket

medförde att en plats i styrelsen är öppen för icke-EU städer. På årsmötet 2020 valdes Oslo som första icke-EU stad till styrelsen.

3.3.8. Främja samarbetet med privatföretag

Dagens stora utmaningar kräver ett nära samarbete mellan den offentliga och den privata sektorn. Eurocities medlemskapskategori för privatföretag har dock ytterst sällan lett till meningsfulla samarbeten mellan organisationen och privatföretag. Som ordförande har staden därför varit drivande i att se över organisationens samarbetsmöjligheter med privatföretag. Mot denna bakgrund enades styrelsen i mars 2020 om att ge organisationens forum och arbetsgrupper ökade möjligheter för samarbeten med privatföretag, till exempel inom ramen för enskilda möten eller längre, projektbaserade samarbeten.

3.3.9. Flytta årsmöten från november till maj/juni

Eurocities årsmöten är bland de viktigaste politiska mötena i organisationens årliga kalender. I och med att evenemangen traditionellt anordnas i november har mötena dock ofta krockat med budgetförhandlingarna i kommunfullmäktige, vilket betydde att staden vid flera tillfällen inte kunde delta på politisk nivå. Som ordförande verkade staden därför för att flytta årsmötena från november till maj/juni. Ändringen kommer att gälla från och med 2022.

3.3.10. Sammanhållna styrdokument

Eurocities arbete regleras av organisationens stadgar, interna regler och vademecum. Innan staden tog över ordförandeskapet innehöll dessa styrdokument flera motsägelsefulla skrivningar som underminerade organisationens verksamhet. Som ordförande såg staden till att otydligheter och avvikelser i organisationens styrdokument eliminerades. De uppdaterade styrdokumenterna antogs i samband med årsmötet 2020.

3.3.11. Ny grafisk profil och logga

I mitten av 2020 lanserade Eurocities, efter runt 10 år, en uppdaterad grafisk profil och logga. Uppdateringen blev en passande symbol för den omfattande förnyelse som organisationen gått igenom under stadens tid som ordförande.

4. Lärdomar från stadens ordförandeskap

4.1. Internationella förtroendeuppdrag gör skillnad

Stadens nära utbyten med EU-beslutsfattare som Frans Timmermans och Pascal Canfin under ordförandeskapet är utan motstycke i stadens historia. Tidigare, stadens politiska kontakter var oftast begränsade till enskilda taletider på konferenser eller ägde rum inom ramen för gemensamma möten med andra kommunala representanter. Även detta kan ge - och har vid flera tillfällen givit - ett stort mervärde. Inget kan dock ersätta den sortens personliga relation som staden kunde utveckla med EU:s beslutsfattare under de senaste två åren.

Denna personliga relation har möjliggjort att staden haft fördjupade dialoger med EU-beslutsfattare i frågor som är av stor vikt för staden - som bioenergi och Bio-CCS - och som få andra driver på EU-nivå. Att få möjligheten till ett personligt möte med en av kommissionens nyckelpersoner i framtagandet av EU:s taxonomi till exempel - ett av de mest kontroversiella och omdiskuterade förslagen i EU:s historia (se 3.1.1.8.) – var också i en stor utsträckning resultatet av stadens kontinuerliga samarbete med Frans Timmermans och hans kabinett under de senaste två åren.

Tack vare ordförandeskapet har staden även kunnat påverka Eurocities ställningstaganden i en betydligt större utsträckning. Till exempel verkar Eurocities numera aktivt för ett europeiskt klimatramverk som går längre än de flesta medlemsstädernas satsningar men ligger i linje med stadens ambitioner.

4.2. Ett aktivt EU-arbete skapar tydliga spridningseffekter

Ordförandeskapet har också visat att städer som är särskilt aktiva på EU-nivå ofta få betydligt större möjligheter att sprida sina positioner i nya arenor och nätverk. Finansborgarrådets medlemskap i styrgruppen för Friends of Europe och World Economic Forum samt klimat- och miljöborgarrådets medlemskap i styrelsen för Covenant of Mayors, till exempel, står i direkt samband med finansborgarrådets tidigare uppdrag som ordförande i Eurocities. Alla tre uppdrag ökar stadens möjligheter att få genomslag för sina positioner på EU-nivå och vidareutveckla sitt europeiska nätverk. Med tanke på att stadens positioner ofta skiljer sig från andra städers positioner, till exempel i frågor som bioenergi och Bio-CCS, är detta en enkel men viktig insikt.

4.3. Viktigt att verka via flera internationella kanaler för att få genomslag

I och med att alla europeiska städer med över 250,000 invånare kan bli medlemmar i Eurocities, skiljer sig medlemsstädernas prioriteringar, intressen och satsningar ofta avsevärt. Ofta leder detta till att organisationens ställningstaganden inte är tillräckligt spetsiga, eller tar för lång tid att ta fram, för att skapa medial uppmärksamhet. I en fråga som den Europeiska klimatlagen till exempel tog det organisationen över sex månader att landa i ett tydligt ställningstagande. Trots städers avgörande roll i genomförandet av EU:s klimatmål fick Eurocities som resultat nästintill ingen medial uppmärksamhet i frågan.

Medan stadens mål av att effektivisera Eurocities ledde till många viktiga och signifikanta förändringar (se 3.3.), är det viktigt att poängtera att processen ofta präglades av stort motstånd från styrelsens medlemsstäder och kansliets medarbetare. Beslut som skulle varit formaliteter i en svensk kontext - som att verka för en ökad målstyrning och underlättar samarbetet med privatföretag - drogs ut över flera månader och år.

Allt detta lever kvar och underminerar organisationens slagkraft, vilket nödvändiggör att staden även verkar via andra organisationer och arenor för att få genomslag och synlighet för sina positioner.

4.4. Eurocities kansli saknar ledning i personalfrågor

Under ordförandeskapet visade sig också att Eurocities kansli saknar en tydlig ledning i personalfrågor. Trots att den interna översynen visade ett stort missnöje med organisationens kommunikationsarbete bland medlemskapet, till exempel, och trots att generalsekreteraren delade medlemmarnas bedömning, visade sig generalsekreteraren obenägen att verka för de nödvändiga personalförändringarna på kansliet. Som resultat fick staden som ordförande aktivt ingripa i organisationens personalarbete och övertyga styrelsen att ge generalsekreteraren i uppdrag att rekrytera en ny kommunikationsdirektör. Stadens representant i tjänstemannastyrelsen fick sedan i ett bilateralt möte förklara styrelsens beslut till den dåvarande kommunikationsdirektören.

Andra relaterade uppdrag som generalsekreteraren fick av styrelsen, till exempel framtagandet av en personal- och lönepolicy, genomfördes inte. I diskussioner med staden tillkännagav generalsekreteraren dessutom vid flera tillfällen att hon var övertygad om att Eurocities skulle få större genomslag i sitt påverkansarbete om kansliet hade färre, mer kvalificerade

medarbetare. Trots denna insikt ökade kansliets personalstyrka kontinuerligt under stadens år som ordförande.

Mot denna bakgrund kunde det vara av mervärde att lägga särskilt mycket vikt på tidigare personalansvar vid en eventuell nyrekrytering av generalsekreterarens tjänst.

4.5. Eurocities politiska styrelse undermineras av tjänstemannastyrelsen

Medan det är en självklarhet i en svensk kontext att kommunala tjänstemän stämmer av sina insatser på internationell nivå med sin politiska ledning har det visat sig att flera av styrelsens tjänstemän driver sin egen agenda. I frågan om att begränsa städernas mandatperioder i styrelsen visade det sig att de tjänstemän som hade varit mest uttalade mot förslaget inte hade stämt av frågan med sina styrelsepolitiker. När frågan slutligen lyftes till Eurocities politiska styrelse ställde sig en majoritet av städerna - och i flera fall även städer vars tjänsteman hade uttalat sig emot en mandatbegräsning - bakom förslaget. Liknande hände i andra frågor, som till exempel i frågan om icke-EU städers medlemskap i styrelsen och skärpningen av EU:s utsläppsminskningmål för 2030. Mot denna bakgrund anses det som prioriterat att staden även fortsättningsvis verkar för en snabb förnyelse av styrelsens medlemskap.

4.6. Stadens politiska arbete på EU-nivå försvårades av coronapandemin – men möjligheter finns kvar

Flera planerade möten med beslutsfattare på EU-nivå fick ställas in som följd av coronapandemin. Även om några av dessa möten kunde så småningom anordnas digitalt, fick andra skjutas fram på obestämd tid. I mars 2020, till exempel, skulle finansborgarrådet och ett par andra styrelsemedlemmar haft ett möte med Margrethe Vestager, Europeiska kommissionens verkställande viceordförande med ansvar för den digitala omställningen. Senare samma dag skulle hela styrelsen, under finansborgarrådets ledning, träffat David Sassoli, Europaparlamentets talman. Mötena skulle varit utmärkta tillfällen att främja staden som en innovationsledare i digitala frågor, och som en relevant samarbetspartner i diskussionerna om EU:s framtid.

Ett mötestillfälle som staden bör följa upp så fort coronapandemin är under kontroll är Frans Timmermans utlovade studiebesök till Stockholm. Timmermans tackade ursprungligen ja till att göra ett sådant besök på finansborgarrådets bilaterala möte den 17 oktober 2019 (se 3.1.1.4.), bland annat för att lära sig mer om stadens arbete med Bio-CCS. I kommunikationer med stadsledningskontorets internationella enhet under våren 2020 bekräftade Timmermans

kabinett sedan vid flera tillfällen att resan skulle äga rum som utlovat. I och med att den nuvarande kommissionens mandatperiod inte löper ut förrän i slutet av 2024 skulle anordnandet av ett sådant studiebesök vara lika relevant och givande under 2022 eller 2023 som det hade varit under 2020.

4.7. Vägar framåt för stadens arbete i Eurocities

Eurocities har sedan länge varit det mest inflytelserika stadsnätverket på EU-nivå, i synnerhet mot bakgrund av organisationens nära kontakter med Europeiska kommissionen och Europaparlamentet. Trots alla befintliga utmaningar finns det inget som tyder på att detta kommer förändras under de kommande åren. Ett aktivt deltagande i organisationen, både på politisk och tjänstemannanivå, lär därmed förbli en viktig prioritering för staden. Inte minst för att säkerställa att Eurocities påverkansinsatser är i linje med stadens egna prioriteringar. Allt detta bör underlättas i en betydlig utsträckning av stadens effektiviseringsarbete inom Eurocities under de senaste två åren.

I och med att ordförandeuppdraget har kommit till ett slut är det dock tveksamt huruvida en styrelseplats skulle det vara mest effektiva sättet att främja stadens intressen framöver. När det gäller effektiviseringsarbetet så visade få andra städer intresse av att aktivt främja organisationens utveckling under de senaste åren, vilket gör det troligt att det detta arbete har mer eller mindre kommit till ett slut – och staden uppnådde i princip alla sina mål (se 3.3.). Som vanlig styrelsemedlem kommer staden roll i framtida möten dessutom betydligt mindre synlig. Taletid kommer framförallt ges till Florens som ordförande och Leipzig som viceordförande. Mot denna bakgrund talar mycket för att staden avstå från att söka en ny mandatperiod i styrelsen när stadens nuvarande mandat löper ut sommar 2023.

Det finns dock även fortsättningsvis stor potential att få politisk synlighet på EU-nivå via Eurocities, till exempel genom att söka en ordförandepost i ett av organisationens sex tematiska forum. En sådan ordförandepost skulle hjälpa staden att utveckla organisationens tematiska arbete i en för staden gynnsam riktning. Samtidigt skulle stadens politiker, som forumets viktigaste politiska representanter, även bjudas in till ett flertal politiska möten på EU-nivå. Staden kunde med andra ord fortfarande utöva ett stort inflytande över organisationens utveckling och behålla en synlig profil på EU-nivå, om även i ett mer avgränsat område.

Mandatperioden för forumets nuvarande ordförandestäder löper ut i slutet av 2022. Staden borde därmed redan i slutet av 2021 börja positionera sig för att eventuellt ta över ett ordförande- eller

viceordförandeuppdrag i ett av Eurocities forum. I och med att den gröna och digitala omställningen kommer förbli huvudprioriteringar på EU-nivå kunde uppdrag i Eurocities miljöforum, mobilitetsforum och forumet för digitala frågor vara av särskilt intresse.

Även på tjänstemannanivå finns det ett stort mervärde av att stadens tjänstemän ta på sig en aktiv roll i Eurocities arbetsgrupper. Redan i nuläget är staden ordförande/ viceordförande i organisationens så kallade 'Climate roundtable' såväl som i arbetsgrupperna 'Climate change and energy efficiency' och 'Employment'. Detta arbete har möjliggjort att för staden särskilt prioriterade frågor som Bio-CCS och biobränsle har fått större synlighet i arbetsgruppernas arbetsplaner för 2021, och i tidigare ställningstaganden.

Även efter stadens ordförandeskap finns det med andra ord många möjligheter att dra strategiskt av nytta stadens medlemskap i Eurocities.